

УДК 657.6:657.44

Т. О. Меліхова,
к. е. н., доцент, доцент кафедри облік, аналіз, оподаткування та аудит,
Запорізька державна інженерна академія
І. О. Федоров,
магістр ОА-15, Запорізька державна інженерна академія

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ДЛЯ СВОЄЧАСНОГО ВИЯВЛЕННЯ ЗАГРОЗ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

T. Melikhova,
Cand. Sci. (Econ.), associate professor of Accounting and Auditing Department of Zaporizhzhia State Engineering Academy
I. Fedorov,
master AA-15 of Zaporizhzhia State Engineering Academy

THE INTERNAL CONTROL OF INVENTORY IN THE SYSTEM OF FINANCIAL SECURITY MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE

Авторами статті обґрунтовано мету та завдання проведення внутрішнього контролю виробничих запасів, розроблено програму внутрішнього контролю виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства. У роботі розроблено програму внутрішнього контролю виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства, яка включає: загальний план внутрішнього контролю, програму внутрішнього контролю, робочі документи, а саме для перевірки правильності: визначення залишку виробничих запасів на початок періоду, віднесення до виробничих запасів, оформлення первинних документів з виробничих запасів, віднесення виробничих запасів до субрахунків, оцінки запасів при надходженні, оцінки запасів при їх використанні, кореспонденції рахунків з виробничих запасів, відображення вартості у балансі, визначення залишку виробничих запасів на кінець періоду. Запропонована методика проведення перевірки надасть змогу контролеру охопити всі аспекти обліку виробничих запасів на підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку виробничих запасів, вчасно виявити порушення, провести якісний внутрішній контроль та підвищити фінансову безпеку підприємства.

The authors of the article substantiate the goal and objectives of the internal control of inventory, a programme of internal control of inventory for improving financial security. In this work authors had developed the internal control programme of inventory to improve financial security at the enterprise, which includes: the overall internal control plan, internal control programme, working papers, which are used to verify: the determination of the rest of inventory for beginning of the period, the assignment of inventory, registration of initial inventory documents, classification of inventory by the accounts, evaluation of goods on arrival, stock assessment on usage, correspondence accounts for inventory, representation of the value in the Balance, inventory balance determination by the end of the period. The proposed methodology of the audit will allow the controller reaching the all aspects of inventory accounting at the enterprise, to analyze the correctness, timeliness end legality accounting of inventory, to detect breaks, to internal control qualitatively and to rise up the financial security of the enterprise.

Ключові слова: внутрішній контроль, виробничі запаси, загальний план, програма перевірки, робочий документ, фінансова безпека.

Key words: internal control, inventory, the General plan, the inspection programme, working document, financial security.

ВСТУП

Основою для здійснення безперебійного процесу виробництва підприємства є правильна організація обліку виробничих запасів. На сьогоднішній день це можливо забезпечити тільки при здійсненні регулярного внутрішнього контролю за виробничими запасами підприємства. Ретельна перевірка правильності ведення обліку

при здійсненні регулярного внутрішнього контролю за виробничими запасами підприємства. Ретельна перевірка правильності ведення обліку

Таблиця 1. Загальний план внутрішнього контролю виробничих запасів

Етапи контролю	Процедури контролю	ПІБ перевіряючого	Термін перевірки
Попередній	Ознайомлення з процесом документування та веденням обліку виробничих запасів		
	Аналіз запасів		
	Планування запасів		
Основний	Перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на початок періоду		
	Перевірка правильності оформлення первинних документів		
	Перевірка правильності класифікації виробничих запасів		
	Перевірка правильності оцінки використання запасів		
	Перевірка правильності ведення обліку виробничих запасів		
	Перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на кінець періоду		
Заключний	Надання рекомендацій за результатами внутрішнього контролю		

Таблиця 2. Програма внутрішнього контролю виробничих запасів

Процедури контролю	Мета внутрішнього контролю	Задачі внутрішнього контролю	Докази контролю	Код робочих документів	ПІБ перевіряючого	Термін проведення контролю
Аналіз запасів	Проналізувати динаміку, питому вагу, коефіцієнти оборотності та тривалості обороту запасів підприємства	Визначення динаміки, структури, коефіцієнти оборотності та тривалості обороту запасів підприємства	Баланс, дані рахунків 20, 23, 24, 25, 26, 28	АП-1, АП-2, АП-3, АП-4		
Планування запасів	Спланувати суму запасів до сплати у бюджет	Розрахунок планових показників запасів до сплати у бюджет	Договори	ПЛ-1		
Перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на початок періоду	Впевнитись у відповідності залишку на початок виробничих запасів	Порівняти дані балансу з даними головної книги, дані головної книги з даними журналу	Баланс, Головна книга, журнал	ПВЗ-1		
Перевірка правильності оформлення первинних документів	Впевнитись у правильності і повності оформлення первинних документів	Перевірка первинних документів з надходження виробничих запасів, перевірка первинних документів зі складського обліку виробничих запасів, перевірка первинних документів з відпуску у виробництво виробничих запасів	Накладні, товарно-транспортні накладні, лімітно-забірні картки, вимоги, накладні на відпуск (внутрішнє переміщення) матеріалів, картки складського обліку матеріалів	НВЗ-1, ВВЗ-1, СВЗ-1.		
Перевірка правильності класифікації виробничих запасів	Впевнитись у правильності класифікації виробничих запасів	Перевірка правильності класифікації виробничих запасів згідно з П(С)БО	Наказ про облікову політику, Баланс, Головна книга, накладні	КВЗ-1		
Перевірка правильності оцінки використання запасів	Впевнитись у правильності оцінки запасів при їх використанні	Перевірка оцінки використання запасів	Картки складського обліку матеріалів, лімітно-забірні картки, вимоги	ОВЗ-1		
Перевірка правильності ведення обліку виробничих запасів	Перевірка правильності кореспонденції рахунків з виробничих запасів	Перевірка правильності кореспонденції рахунків обліку виробничих запасів	Журнал, накладні, Головна книга, довідка бухгалтерії	ВВЗ-1		
Перевірити правильності визначення залишку виробничих запасів на кінець періоду	Впевнитись у відповідності залишку на кінець виробничих запасів	Порівняти дані балансу з даними головної книги, дані головної книги з даними журналу	Баланс, Головна книга, журнал	КВЗ-1		

Таблиця 3. Динаміка запасів підприємства АП-1

Вид запасів	Попередній період, грн	Звітний період, грн	Відхилення	
			У сумі, грн	У відсотках, %

Таблиця 4. Аналіз складу та структури запасів АП-2

Вид запасів	Попередній період, грн		Звітний період, грн		Відхилення	
	Сума, грн	%	Сума, грн	%	У сумі, грн	У відсотках, %
Запасів						
...						
Разом запасів						

Таблиця 5. Розрахунок коефіцієнтів оборотності запасів та тривалості обороту запасів АП-3

Показники	Попередній період, грн	Звітний період, грн	Відхилення	
			У сумі	У відсотках
Виторг від реалізації продукції				
Середня величина запасів				
Коефіцієнт оборотності запасів				
Коефіцієнт тривалості обороту запасів				

Таблиця 6. Визначення причин впливу факторів на тривалість обороту запасів АП-4

Показники	Попередній період, грн	Звітний період, грн	Відхилення	
			У сумі	У відсотках
Виторг від реалізації продукції				
Середня величина запасів				
Вплив на тривалості обороту запасів зміни середньої величини запасів				
Вплив на тривалості обороту запасів зміни виручки від реалізації продукції				

Таблиця 7. Планування запасів ПЛ-1

Вид запасів	Звітний період, грн		Майбутній період, грн		Відхилення	
	Сума, грн	%	Сума, грн	%	У сумі, грн	У відсотках, %
...						
Разом запасів						

Таблиця 8. Перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на початок періоду ПВЗ-1

Рахунок	Баланс	Головна книга	Журнал	Відхилення	
				Балансу від головної книги	Головної книги від журналу

надходження, збереження та використання виробничих запасів, їх документальне оформлення та своєчасне відображення у фінансовій звітності допомагає вчасно виявити загрози фінансовій безпеці підприємства. Важливою умовою якісного внутрішнього контролю є проведення аналізу та планування запасів підприємства для прийняття подальших ефективних управлінських рішень.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Проблемними питаннями внутрішнього контролю виробничих запасів займалися такі вітчизняні вчені: Бескоста Г.М., Бутинець Ф.Ф., Кулаковська Л.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Піча Ю.В., Подмешальська Ю.В., Салига С.Я., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф. та інші. Автори розглядають дане питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних аспектах проведення перевірки. Проте саме питання розробки плану, програми та робочих документів внутрішнього контролю виробничих запасів для своєчасного вияв-

лення загроз фінансовій безпеці підприємства недостатньо розкрито і потребує подальшого дослідження.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Завданням статті є розробка методичних підходів до проведення внутрішнього контролю виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз фінансовій безпеці підприємства.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Метою внутрішнього контролю виробничих запасів є встановлення законності, достовірності і доцільності здійснення операцій з виробничими запасами, правильності відображення їх в обліку та своєчасності виявлення загроз фінансовій безпеці підприємства.

Завдання проведення внутрішнього контролю виробничих запасів: 1) для прийняття ефективних управлінських рішень — проведення аналізу та планування виробничих запасів; 2) для своєчасного виявлення загроз фінансовій безпеці

Таблиця 9. Перевірка первинних документів з надходження виробничих запасів НВЗ-1

Наявність основних реквізитів у первинному документі								Примітки
Назва	№	Дата	Кількість	Ціна	Сума, грн	Підпис	Печатка	

Таблиця 10. Перевірка правильності оформлення первинних документів з відпуску виробничих запасів у виробництво ВВЗ-1

Первинний документ						Примітки
Назва	№	Дата	Кількість	Відпустив	Прийняв	

Таблиця 11. Перевірка первинних документів з ведення складського обліку виробничих запасів СВЗ-1

Первинний документ								Примітки
Назва	Од. вим.	Залишок на початок	Надходження	Вибуття	Залишок на кінець	Ліміт	Зайві (нестача)	

підприємства: перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на початок періоду, перевірка правильності оформлення первинних документів, перевірка правильності класифікації виробничих запасів, перевірка правильності оцінки використання запасів, перевірка правильності ведення обліку виробничих запасів, перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на кінець періоду.

Загальний план внутрішнього контролю виробничих запасів (табл. 1) доцільно проводити в декілька етапів: 1) попередній — ознайомлення з процесом документування та веденням обліку виробничих запасів на підприємстві, аналіз та планування запасів; 2) основний — перевірка (контроль) виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз фінансової безпеки підприємства; 3) Заключний — надання рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень. План внутрішнього контролю виробничих запасів є документом організаційно-методологічного характеру та складається з переліку робіт на основних етапах, термінів їх виконання із зазначенням відповідальних осіб за проведення перевірки.

Аналіз при внутрішньому контролі є попереднім етапом. Однак, якщо будуть виявлені суттєві помилки в веденні обліку виробничих запасів, тоді будуть викривлені результати аналізу та планування, тому при проведенні внутрішнього контролю виробничих запасів доцільно і після

проведення перевірки провести аналіз та планування запасів, використовуючи правильні дані обліку.

Пропонуємо програму внутрішнього контролю виробничих запасів (табл. 2), яка включає в себе: перелік процедур контролю; мету та задачі проведення контролю кожної процедури; докази контролю, які складаються з первинних документів, облікових реєстрів та звітності підприємства за кожною процедурою; коди робочих документів, які представляють собою шаблони таблиць для внесення виявлених помилок під час внутрішнього контролю; зазначення відповідальних осіб та термінів проведення контролю за кожною процедурою.

Для досягнення мети та вирішення поставлених завдань внутрішнього контролю виробничих запасів пропонуємо робочі документи (табл. 3—15), які стануть обґрунтованими доказами якісного проведення внутрішнього контролю виробничих запасів для прийняття ефективних управлінських рішень та своєчасного виявлення загроз фінансової безпеки підприємства.

Аналіз запасів здійснюється шляхом визначення динаміки та питомій ваги запасів підприємства, коефіцієнтів оборотності запасів та тривалості обороту запасів, а також визначення причин впливу факторів на тривалість обороту запасів, що наведено у робочих документах АП-1, АП-2, АП-3, АП-4.

Таблиця 12. Перевірка правильності класифікації виробничих запасів згідно з П(С)БО КВЗ-1

Вид запасів	За даними підприємства	За внутрішнього контролю	Відхилення
Сировина й матеріали			
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби			
Паливо			
Тара й тарні матеріали			
Будівельні матеріали			
Матеріали, передані в переробку			
Запасні частини			
Матеріали сільськогосподарського призначення			
Інші матеріали			
Разом			

Таблиця 13. Перевірку оцінки використання запасів ОВЗ-1

Період	За даними підприємства	За даними внутрішнього контролю			Відхилення
		Дата	Кількість	Сума, грн	
Залишок на початок					
Надходження					
Вибуття					
Залишок на кінець					

Таблиця 14. Перевірка правильності кореспонденції рахунків з обліку виробничих запасів БВЗ-1

Зміст операції	За даними підприємства			За даними внутрішнього контролю			Відхилення та запропоноване виправлення		
	Дт	Кт	Сума	Дт	Кт	Сума	Дт	Кт	Сума

Таблиця 15. Перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на кінець періоду КВЗ-1

Рахунок	Баланс	Головна книга	Журнал	Відхилення	
				Балансу від головної книги	Головної книги від журналу

Планування запасів відображено у робочому документі ПА-1.

Перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на початок періоду відображено у робочому документі ПВЗ-1.

Перевірка правильності оформлення первинних документів з виробничих запасів включають робочі документи НВЗ-1, ВВЗ-1, СВЗ-1.

Перевірка правильності класифікації виробничих запасів згідно з П(С)БО відображена у робочому документі КВЗ-1.

Перевірка оцінки використання запасів відображено у робочому документі ОВЗ-1.

Перевірка правильності кореспонденції рахунків обліку виробничих запасів відображено у робочому документі БВЗ-1.

Перевірка правильності визначення залишку виробничих запасів на кінець періоду відображено у робочому документі КВЗ-1.

ВИСНОВКИ

У роботі розроблено методичні підходи до проведення внутрішнього контролю виробничих запасів, які на відміну від існуючих включають: загальний план внутрішнього контролю виробничих запасів, програму внутрішнього контролю виробничих запасів та робочі документи до кожної процедури. Запропоновані документи дають можливість здійснити внутрішній контроль виробничих запасів більш детально, послідовно, структуровано та логічно для своєчасного виявлення загроз фінансової безпеки підприємства. Прозорість і зрозумілість розроблених документів допоможуть керівництву здійснювати своєчасний контроль, аналіз, планування та на їх підставі приймати ефективні управлінські рішення.

Література:

1. Макаренко А.П. Аудит: навч.-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. — Запоріжжя: ЗДА, 2016. — 184 с.
2. Макаренко А.П. Організація і методика аудиту: навч.-метод. посібник. / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. — Запоріжжя: ЗДА, 2015. — 190 с.
3. Макаренко А.П. Аудит операцій і розрахунків з оплати праці та обліку її витрат на підприємстві / А.П. Макаренко, І.В. Боюк // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. — Вип. 1(13). — Бердянськ, 2011. — С. 112—119.
4. Макаренко А.П. Методика аудиту виробничих витрат / А.П. Макаренко, А.В. Кас'яненко // Держава та регіони. Сер. Економіка та підприємництво. — 2012. — № 1. — С. 138—142.
5. Макаренко А.П. Удосконалення методичних підходів до проведення аудиту амортизації основних засобів / А.П. Макаренко, Л.С. Гречана // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Полтава: ПДАА. — 2012. — Вип. 2 (5). — Т. 3. — С. 175—185.
6. Макаренко А.П. Концептуальні основи аудиту нарахування та утримання єдиного соціального внеску / А.П. Макаренко, Т.А. Віговська // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Полтава: ПДАА. — 2013. — Вип. 1 (6). — Т. 3. — С. 205—214.
7. Макаренко А.П. Шляхи удосконалення організації обліку та аудиту товарно-матеріальних цінностей на підприємстві / А.П. Макаренко, І.О. Литвиненко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Вип. 2 (11). — Полтава: ПДАА. — 2015. — С. 33—39.
8. Макаренко А.П. Розробка програми аудиту виробничих запасів / А.П. Макаренко, Т.Г. Яр-

данова // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. — Вип. 2 (11). — Полтава: ПДАА. — 2015. — С. 40—48.

9. Макаренко А.П. Оцінка реформування єдиного соціального внеску в Україні / А.П. Макаренко, А.В. Нікулін // Економіка та держава. — 2017. — № 1. — С. 15—18.

10. Макаренко А.П. Розробка програми аудиту витрат на виробництво продукції з метою підвищення ефективності діяльності підприємства / А.П. Макаренко, Г.С. Хайло // Інвестиції: практика та досвід. — 2017. — № 1. — С. 68—75.

11. Меліхова Т.О. Визначення витрат господарської діяльності підприємства / Т.О. Меліхова // Журнал "Бізнес Інформ". — Харків: ХНЕУ, НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України, ВД "Інжек", 2013. — № 3. — С. 254—258.

12. Меліхова Т.О. Концептуальні основи обліку витрат підприємства / Т.О. Меліхова, Г.С. Хайло // Матер. Міжнар. наук.-практ. конф. "Україна-Польща: діалог культур в контексті євроінтеграції", 25—27 вересня 2014 р.: збір. матер. — Запоріжжя: ЗДІА. Том I, 2014. — С. 221—224.

13. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Н.С. Ніколаєнко // Економіка та держава. — 2017. — № 1. — С. 51—55.

14. Меліхова Т.О. Проблемні аспекти відображення в обліку ТМЦ та обладнання при віднесенні до капітальних інвестицій відповідно до П(С)БО та МСФЗ / Т.О. Меліхова, Т.В. Манойло // Вісник Дніпропетровського національного університету. Сер. "Економіка". — Дніпропетровськ: 2014, Вип. 3. — № 10/1. Т. 22 — С. 158—164.

15. Меліхова Т.О. Удосконалення методичних підходів до проведення аудиту нарахування та утримання єдиного соціального внеску з підвищення ефективності контролю / Т.О. Меліхова, Т. Віговська // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля. — Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2013. — № 5 (194). — Ч. 1. — С. 126—130.

16. Меліхова Т.О. Обґрунтування амортизаційної політики з метою підвищення прибутковості підприємства / Т.О. Меліхова, Ю.В. Калюжна // Інноваційна економіка. — 2012. — № 1. — С. 232—237.

17. Меліхова Т.О. Програма аудиту оподаткування заробітної плати підприємства / Т.О. Меліхова, М. Єременко Матеріали XIX Науково-технічної конференції студентів, аспірантів і викладачів в ЗДІА "Проблеми економічного розвитку у сучасних умовах" (м. Запоріжжя, 2014 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zgia.zp.ua>

18. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту касових операцій для підвищення ефективності

діяльності підприємства / Т.О. Меліхова, Т.В. Манойло // Регіональна бізнес-економіка та управління. — 2013. — № 2. — С. 97—106.

19. Меліхова Т.О. Удосконалення документального забезпечення аудиту розрахунків з підзвітними особами з метою якісного проведення перевірки / Т.О. Меліхова, К.О. Новосьолова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. — 2012. — Вип. 36. — С. 108—116.

20. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту ефективності використання основних засобів на підприємстві / Т.О. Меліхова, О. Буркова // Економічний аналіз. — 2012. — Вип. 11. — Ч. 4. — С. 257—264.

21. Теорія і практика документування в обліку і аудиті: навч.-метод. посібник. — Ч. 2 / А.П. Макаренко, О.М. Панченко, Л. В. Таратута, Т.О. Меліхова, Л.А. Птіцина; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2011. — 127 с.

22. Меліхова Т.О. Удосконалення методичних підходів проведення аудиту власного капіталу з метою забезпечення фінансової стабільності підприємства / Т.О. Меліхова, Ю.М. Малініна // Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємство. — Запоріжжя: КПУ, 2012. — № 6. — С. 144—153.

23. Макаренко А.П. Методичні підходи до проведення внутрішнього аудиту звіту про фінансові результати в системі управління економічною безпекою підприємства / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова // Матеріали тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. "Сучасні проблеми модернізації та структурних трансформацій економіки України і регіонів", 11 листопада 2015 р. — Запоріжжя: КПУ, 2015. — С. 118—120.

24. Макаренко А.П. Теоретико-методичні основи та практичні підходи до вдосконалення аудиту лізингових операцій / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова // Економічний вісник Запорізької державної, 2016. — № 6. — С. 164—171.

25. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту податку на прибуток для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.М. Бикова // Агросвіт. — 2017. — № 1—2. — С. 19—25.

26. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту податку на додану вартість для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.Ю. Бойко // Інвестиції: практика та досвід. — 2017. — № 1. — С. 34—39.

27. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту екологічного податку для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, О.С. Зуб // Ефективна економіка, 2016. — № 12 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?n=12&y=2016>

28. Подмешальська Ю.В. Актуальні аспекти обліку загальноновиробничих витрат / Ю.В. Подме-

шальська, А.М. Дунда // Схід. Аналітично-інформаційний журнал. — Донецьк, 2014. — № 2 (128) березень — квітень. — С. 35—40.

29. Подмешальська Ю.В. Удосконалення аудиту управління запасами [Електронний ресурс] / Ю.В. Подмешальська // Ефективна економіка. — 2011. — № 11. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>

30. Салига С.Я. Аудит податків суб'єктів господарювання: монографія / С.Я. Салига, Т.О. Меліхова. — Запоріжжя: КПУ, 2011. — 224 с.

31. Макаренко А.П. Оподаткування в системі обліку: навч.-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, О.В. Гамова; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2015. — 147 с.

32. Макаренко А.П. Податкове планування та мінімізація податкових ризиків: навч. посібник: [рек. вченою радою ЗДІА] / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 260 с.

33. Макаренко А.П. Звітність підприємства: навчально-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Ю.В. Подмешальська; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2016. — 194 с.

34. Меліхова Т.О. Податковий облік та звітність на підприємстві: навч.-метод. посібник / Т.О. Меліхова, О.В. Гамова, Ю.В. Подмешальська; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2013. — 224 с.

35. Меліхова Т.О. Теорія економічного аналізу: навч.-метод. посібник / Т.О. Меліхова, О.В. Гамова; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2011. — 227 с.

36. Меліхова Т.О. Організація і методика економічного аналізу: навч.-метод. посібник / Т.О. Меліхова, О.В. Гамова, Ю.В. Подмешальська; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2013. — 238 с.

37. Подмешальська Ю.В. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник / Ю.В. Подмешальська, Т.О. Меліхова, Н.С. Чакалова. — Запоріжжя: ЗДІА, 2017. — 400 с.

References:

1. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2016), *Audyt [Audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

2. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2015), *Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

3. Makarenko A.P. and Boyuk, I.V. (2011), "Audit of Operations and Payments for Payroll and Accounting for its Expenses at the Enterprise" *Visnyk Berdyanskoho universytetu menedzhmentu i biznesu*, vol. 1 (13), pp. 112—119.

4. Makarenko, A.P. and Kasyanenko, A.V. (2012), "Methods of audit of production costs" *Derzhava ta rehiony. Ser. Ekonomika ta pidpryyemnytstvo*, vol. 1. pp. 138—142.

5. Makarenko, A.P. and Hrechana, L.S. (2012), "Improvement of methodical approaches to the audit of depreciation of fixed assets", *Naukovi pratsi Poltavskoyi derzhavnoyi ahrarnoyi akademiyi*, vol. 2 (5), pp. 175—185.

6. Makarenko, A.P. and Vihovska, T.A. (2013), "Conceptual basis of audit of accrual and maintenance of a single social contribution", *Naukovi pratsi Poltavskoyi derzhavnoyi ahrarnoyi akademiyi*, vol. 1 (6), pp. 205—214.

7. Makarenko, A.P. and Lytvynenko, I.O. (2015), "Ways of improvement of the organization of accounting and auditing of inventory in the enterprise", *Naukovi pratsi Poltavskoyi derzhavnoyi ahrarnoyi akademiyi*, vol. 2 (11), pp. 33—39.

8. Makarenko, A.P. and Yordanova, T.H. (2015), "Development of a program of inventory audit", *Naukovi pratsi Poltavskoyi derzhavnoyi ahrarnoyi akademiyi*, vol. 2 (11), pp. 40—48.

9. Makarenko, A.P. and Nikulin, A.V. (2017), "Evaluation of the reform of the single social contribution in Ukraine", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 15—18.

10. Makarenko, A.P. and Khaylo, H.S. (2017), "Development of a program for auditing production costs in order to increase the efficiency of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 68—75.

11. Melikhova, T.O. (2013), "Determination of expenses of the economic activity of the enterprise", *Zhurnal "Biznes Inform"*, vol. 3, pp. 254—258.

12. Melikhova, T.O. and Khaylo, H.S. (2014), "Conceptual bases of enterprise cost accounting", *zbirnyk mater. Mizhnar. nauk.-prakt. konf. Ukrayina-Polshcha: dialoh kultur v konteksti yevrointehratsiyi*, [Compilation mother International science-practice conf. "Ukraine-Poland: Dialogue of Cultures in the Context of European Integration"], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine, 25—27 veresnya 2014 r., vol. 1, pp. 221—224.

13. Melikhova, T.O. and Nikolayenko, N.S. (2017), "Development of an inventory audit program to increase financial security of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 51—55.

14. Melikhova, T.O. and Manoylo, T. V. (2014), "Problematic aspects of the registration of the TMC and the equipment when attributed to capital investments in accordance with P (C) BO and IFRS", *Visnyk Dnipropetrovskoho natsionalnoho universytetu. Seriya 'Ekonomika'*, vol. 10/1, pp. 158—164.

15. Melikhova, T.O. and Vihovska, T. (2013), "Improvement of methodical approaches to audit of accrual and maintenance of a single social contribution for improving the effectiveness of control", *Visnyk Skhidnoukrayinskoho natsionalnoho universytetu im. V. Dalya*, vol. 5, pp. 5, 126—130.

16. Melikhova, T.O. and Kalyuzhna, Yu.V. (2012), "Substantiation of depreciation policy in order to increase profitability of the enterprise", *Innovatsiyna ekonomika*, — vol. 1, pp. 232—237.

17. Melikhova, T.O. and Yeremenko, M. (2014), "Payroll Tax Audit Program", *Materialy XIX Naukovo-tekhnichnoyi konferentsiyi studentiv, aspirantiv i vykladachiv v ZDIA "Problemy ekonomichnoho rozvytku u suchasnykh umovakh"*, [Materials of the XIXth Scientific and Technical Conference of Students, Postgraduates and Teachers at ZDIA "Problems of Economic Development in Modern Conditions"], <http://zgia.zp.ua>

18. Melikhova, T.O. and Manoylo, T. V. (2013), "Development of a Cash Management Audit Program for Enhancing the Company's Performance", *Rehionalna biznes-ekonomika ta upravlinnya*, vol. 2, pp. 97—106.

19. Melikhova, T.O. and Novosolova, K.O. (2012), "Improvement of Documentary Provision of Audit of Payments with Accountable Persons for Quality Inspection", *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoyi systemy Ukrayiny*, vol. 36, pp. 108—116.

20. Melikhova, T.O. and Burkova, K.O. (2012), "Development of the program of audit of the efficiency of the use of fixed assets in the enterprise", *Ekonomichnyy analiz*, vol. 11, pp. 257—264.

21. Makarenko, A. P. Panchenko, O. M., Taratuta, L. V. and Melikhova, T.O. (2011), *Teoriya i praktyka dokumentuvannya v obliku i audyti*, [The theory and practice of documenting in accounting and audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

22. Melikhova, T.O. and Malinina, Yu.M. (2012), "Improvement of methodical approaches to audit of own capital in order to ensure financial stability of the enterprise", *Derzhava ta rehiony. Seriya: Ekonomika ta pidpryyemnytstvo*, vol. 6, pp. 144—153.

23. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2015), "Methodological approaches to internal audit of the financial results report in the system of management of economic safety of the enterprise", *Materialy tez dopovidey Mizhnar. nauk. — prak. konf. "Suchasni problemy modernizatsiyi ta strukturnykh transformatsiy ekonomiky Ukrayiny i rehioniv"*, [Materials of Abstracts International sciences — prak. konf. "Modern problems of modernization and structural transformations of the economy of Ukraine and regions"], 11 lystopada 2015 r., KPU, Zaporizhzhya, Ukraine, pp. 118—120.

24. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2016), "Theoretical and methodological foundations and practical approaches to improving the audit of leasing operations", *Ekonomichnyy visnyk Zaporizkoyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, vol. 6, pp. 164—171.

25. Melikhova, T.O. and Bykova, M.M. (2017), "Development of a profit tax audit program to

increase the financial safety of the enterprise", *Ahrosvit*, vol. 1—2, pp. 19—25.

26. Melikhova, T.O. and Boyko, M.Yu. (2017), "Development of a program for the audit of value added tax to increase the financial safety of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 34—39.

27. Melikhova, T.O. and Zub, O.S. (2016), "Development of Environmental Tax Audit Program for Increasing Financial Safety of an Enterprise", *Efektivna ekonomika*, <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=12&y=2016>, vol. 12.

28. Podmeshalska, Yu.V. and Dunda, A.M. (2014) "Actual aspects of accounting of total production costs", *Skhid. Analitychno-informatsyyny zhurnal*, vol. 2, pp. 35—40.

29. Podmeshalskaya, Yu.V. (2011), "Improvement of inventory management audit", *Efektivna ekonomika*,: <http://www.economy.nayka.com.ua>, vol. 11.

30. Salyha, S.Ya. and Melikhova, T.O. (2011), "Audit of Taxes of Business Entities" KPU. Zaporizhzhya, Ukraine.

31. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Hamova, O.V. (2015), *Opodatkovannya v systemi obliku: navch.-metod. posibnyk*, [Taxation in the accounting system: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

32. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017), *Podatkove planuvannya ta minimizatsiya podatkovykh ryzykiv: navch. posibnyk*, [Tax planning and minimization of tax risks: teaching. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

33. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Podmeshal's'ka Yu. V. (2016), *Zvitnist' pidpryyemstva: navchal'no-metod. posibnyk*, [Reporting of enterprises: educational method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

34. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Hamova, O.V. (2013), *Podatkovy oblik ta zvitnist' na pidpryyemstvi: navch.-metod. posibnyk*, [Tax accounting and reporting in the enterprise: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

35. Melikhova, T. O. and Hamova, O. V. (2011), *Teoriya ekonomichnoho analizu: navch.-metod. posibnyk* [Theory of economic analysis: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

36. Melikhova, T.O. Hamova, O. V. Podmeshal's'ka, Yu. V. (2013), *Orhanizatsiya i metodyka ekonomichnoho analizu: navch.-metod. posibnyk* [Organization and method of economic analysis: teaching method. Manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

37. Podmeshal's'ka, Yu. Melikhova, T.O. and Chakalova, N.S. (2017) *Bukhhalters'kyy oblik: navch.-metod. posibnyk*, [Accounting: teaching method. manual], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 03.01.2018 р.